

!!!

På 16 mann nær er resten av de arresterte studentene i Stavorn sendt til Tyskland. Samtidig leser man på avisenes førstesider at en ny svensk-tysk handelsavtale er inngått.

I det svensk-norske forhold har få ting gitt oss nordmenn en så oppmuntrende glede som utenriksminister Günthers to noter om de norske studenter. Dessverre opplever vi nå et desto kraftigere tilbakeslag. Vi er blitt bittert skuffet. Istedenfor handling fra svensk side kommer ord, nye ord, vakre ord. Istedenfor en reaksjon som gjennom sitt folkbare trykk kan virke utad, kommer det - en ny handelsavtale . . . Hvorfor har Sverige overhode protestert?

Vi har aldri forlangt at Sverige skal gå i krig for Norges skyld. Vi har ikke en gang ønsket det. På mange måter er vi svenskene direkte takk skyldig. Deres Norgeshjelp gir betydelige bidrag til å redde vår folkehelse. Utgiftene til den svenske Norgeshjelpen begynner nå å nærme seg de ca 90 millioner kroner som den tyske traestetrafikken innbrakte de svenske statsbaner. Vi har intet å forlange. Bare to ting kan vi kreve: forståelse og redelighet. Vi har rett til å kreve et redelig og konsekvent standpunkt fra dem som angir å rekke oss en vennskapelig hånd. Hva er hendt siden utenriksminister Günther tok studentsaken opp med von Ribbentrop? Er den svenske regjeringens humanitære interesser blitt tilgodesett i mellomtiden? Har den siste måneden mindre enn tidligere brakt skjensel over humanitetens navn?

Den mest forstemmende virkning av eksplosjonsulykken i Oslo den 19. desember er quislingenes forsøk på å slå politisk mynt på ulykken. Da faren var over, da brannmannskapene og den frivillige hjelp hadde satt livet inn på redningsarbeidet, ble NS lansert som den eneste lovlige hjelpeorganisasjon. For å nå sitt mål måtte Alf L. Whist ta i bruk navn som Røde Kors og Blå Kors uten disse institusjoners samtykke. Tusener av nordmenn, som ønsket det, tørde ikke hjelpe de skadelidte, de visste det ble Grini for dem, hvis de "demonstrerte" politisk ved å gå NSH i veien. Hirdjenter serverte suppe, og fikk gjøre det i fred. Denne sjefelige pine var tiltent de ulykkelige husville og matløse! Men den svenske regjering er kanskje av den mening at dette ligger utenfor det humanitære felt?

Det vedkommer ikke den svenske regjering at tyskernes beskyldning av brannstiftelse i Aulæen vitterlig er falsk. Men er det uten humanitær interesse at de nye 400 studenter som er deportert for avreisen ble stilt under det mest pinlige politiske press? . . . Det har fra lang tid tilbake vært et ordtak i Norge: "å gjøre svenske av seg". Vi vet ikke hva opprinnelsen til dette ordtaket er. Men det sikter til en som trekker seg tilbake, forsvinner i det gitte øyeblikk.

HILDITSCH GJØR KLART SKIP.

Generalkonsul Hilditsch, som i 1923 ble kastet fra De-No-Fa for sine omfattende svindlerier, gjør for tiden klart skip for å komme seg ut av sin gjenoppståtte herlighet med purgen i behold. Han har nå andradd om et engangspøggjør på 3 millioner kroner for sine fortjenester under solkorset.

I sannhet vel anvendte tre millioner! Når det i løpet av de første to år av okkupasjonen ble eksportert 7000 tonn norsk margarin til Tyskland er det utelukkende Hilditsch's fortjeneste. I løpet av okkupasjonstiden har han gjort hva han kunnet for å glede tyskerne med å ødelegge Norges fettforsyning, og skape korrupsjon i sin brånsje. D et har riktignok ikke lykkes ham å få stanset alle de store fabrikker som han ønsket, men han har iallfall skaffet maksimal fortjeneste for de par mindre NS-fabrikker som har levert direkte til tyskerne og ikke minst har han sørget for en rikelig tildeling av råstoffer for sin egen mar-

garinfabrikk De-No-Fa (det tidligere A/S Kjøkkenforsyningen).

HITLER HAR SAGT DET.

(Sportspalast 30/1-1940)

"I det forløpne år har jeg forsøkt å frata England den mulighet å ta den tilsluttede krig utarte til en alminnelig verdenskrig. I den fremme Hr. Chamberlain, som studerer, leser og prediker Bibelen, har i månedsvis i denne tid bestrebt seg på å komme til en forståelse med Josef Stalin for å slutte et forbund med ham. Det er dog ikke lykkes. Jeg forstår at man i England er rasende over at jeg nå har gjort det som Hr. Chamberlain foregjøves har forsøkt å gjøre. (brusende bifall) Og jeg forstår også at det som for Hr Chamberlain ville vært et Gud velbehagelig verk, ikke er Gud velbehagelig når jeg har gjort det. (stømmende munterhet.) Men jeg tror dog at den Allmektige vil være tilfreds med at en meningsløs kamp vil unngått på et stort område. (langvarig bifall.) I århundrer har Tyskland og Russland levet ved siden av hinannen i vennskap og fred. Hvorfor skal det ikke igjen være mulig i fremtiden? Jeg tror det vil være mulig fordi begge folk ønsker det. Hvert forsøk fra det britiske eller franske plutokrati på å bringe oss inn i et nytt motsetningsforhold vil strande fordi man ganske nøkternt forstår disse hensikter.

NYHETERNE FRA LONDON TORSDAG KL. 18.30.

Flyangrep. Tre av Tysklands viktigste jagerflyfabrikker er blitt ødelagt som følge av det amerikanske flyangrep tirsdag. General Arnold, sjefen for den amerikanske hærs flyvåpen uttaler at dette angrep er et av de største slag som har rammet Tyskland under denne krigen. Over 1000 amerikanske fly deltok, deriblant 700 svære bomberfly. Ettor de foreløpige opplysninger er 59 amerikanske bomberfly og 5 jagerfly gått tapt, det vil si ca. 5% av de deltagende fly. Det er imidlertid sannsynlig at flere av de savnede maskiner er nøddlandet langt fra sine baser. Flyfotos viser følgende ødeleggelse:

I Uschersleben hvor halvparten av alle Fockewulf 190 fabrikker ble maskinhallen, monteringshallen og flere verksteder satt i brann. I Brünschwic hvor det fabrikkeres Messerschmidt 110 ble alle bygninger ødelagt unntagen en. I Halberstadt hvor Junker 88 og 188 fabrikkeres, fikk to store verksteder og to mindre bygninger fulltreffere.

De angrepne fabrikker ligger på veien til Berlin, og da de amerikanske maskiner kom inn, trodde tyskerne at det var opptakten til et stort angrep på hovedstaden og sendte opp alle disponible fly. De rasende kamper varte i 5 timer. Flere hundre tyske jagerfly ble ødelagt på bakken og atskillig over hundre tyske fly ble skutt ned under luftkampen. Flykommandøen betegner raidet som en "major military success". De tre flyfabrikkers produksjon er stoppet helt, og det vil ta måneder innen skadene kan repareres og arbeidet gjenopptas.

Mosquitos var over Berlin igjen natt til i går, og tidligere på dagen var små formasjoner jagerbombere aktive over Vesteuropa.

Over de Britiske Øyer har ikke en eneste tysk maskin vist seg på de siste døgn.

Sydfronten. På den 5te armés front er den kraftig befestede landsby Cervato, 6 km øst for Cassino erobret. Med inntakelsen av denne byen går de allierte inn i slutfasen i kampen om Cassino. Det allierte kommunique melder at franske tropper under general Juin spilte en fremtredende rolle under kampene. På den 8de armés front blir det meldt om fortsatt patruljevirkosahet. For tredje dag på rad ble kystjernbanen langs Adriaterhavet angrepet på flere steder av britiske destroyere. Denne bane fører tyskernes forsyninger fram til kampearadene mot den 8de armé.

Det allierte hovedkvarter har sendt ut en rapport om de amerikanske flygende festningers angrep mot Sofia mandag. Angrepet voldt alvorlige skader og 150 000 mennesker er i ferd med å forlate byen. 28 tyske maskiner ble skutt ned. 2 amerikanske savnes.

Den bulgarske regjering har nå gitt ordre om fullstendig evakuering av Sofia. Alle kjøretøyer og sjåfører blir sendt fra de omkringliggende byer til hovedstaden for å hjelpe til med evakueringen. General Titos styrker er i voldsomme kamper med tyskerne i Østbosnia. Døgnet tap var 7 fly mot 11 tyske.

Tyskerne skal nå overta alle jernbaner i Bulgaria, slik som de allerede har gjort i Romania. Orienteringspressen fra Berlin kom ikke til Istanbul i går for linjen var ødelagt sydøst for Sofia.

Den tyrkiske undervisningsminister har instruert alle tyrkiske studenter som studerer i Tyskland om å dra til Sveits og fortsette sine studier der.

Det blir meldt om tyfusoidanter i Sicilia. Napoli er alvorlig truet. Det er ingen tilfelle av tyfus blant de allierte styrker.

15de amerikanske flystyrke med den svære bombefly er overført fra Nordafrika til baser i Italia. Ved denne forflytning får de amerikanske flyvere bare omtrent 700 km til Brenner eller Sofia, mot tidligere 1300 km. På grunn av kortere avstander kan de også ta atskillig større bombelast.

Fra Sveits blir det meldt at henrettelsen av Ciano skjedde etter personlig ordre fra Hitler. Hverken Mussolini eller hans datter Edda løftet en finger for å hjelpe ham.

Østfronten. General Vatutin utnytter seieren ved Sarny og rykker fram i retning av Kowel. Det blir nå kjempet 70 km vestenfor den polske grense. Angrepet på Sarny begynte tirsdag. Etter 36 timers harde kamper brøt russerne igjennom det tyske forsvar. Jernbanen Puzno-Vilna er avskåret ved Dombrovitsa, 30 km nord for Sarny i retning av Pinsk. Linjen er også avskåret ved erobringen av en jernbarestasjon sør for Sarny. Denne linjen er den mest bekvemme for tyskernes retrett. Nå må transporten gå en stor omvei. Russerne melder at de har begynt en ny offensiv, den 5te på 7 uker, denne gang i Hviterussland, 11ke nord for general Vatutins operasjonsområde. De har rykket fram 15 km over en 30 km bred front og har befri 30 steder, og de har omtrent 15 km igjen til den gamle polske grensen i dette område. Det kjempes allerede i de ytre forsvarsværker av det tyske støttepunkt Mosye. De hardeste kamper utkjempes i sør hvor tyskerne har satt i gang en rekke motangrep for å hindre russerne fra å trenge over elva Bug. Angrepene ble slått tilbake. Reuters Moskva-korrespondent skriver at tyskerne kaster inn stadig nye tropper og panseravdelinger øst for Vinnitsa. De sparer ikke på de kostbareste motangrep for å stanse russernes framtrekken mot den livsviktige jernbane Odessa-Warzawa. Tyskerne kaller inn reserver fra sine aller bakerste linjer, helt fra Romania for å søke å hindre avskjæringen av jernbanen som er retrettveien for de 60 tyske divisjoner på dette frontavsnitt. Times Moskva-korrespondent skriver at tyskernes ventede motoffensiv satte inn mandag. De praktiserte fremgangsmåten å gå til

angrep på smale avsnitt med opptil 400 tanks ad gangen, men er blitt slått tilbake. Det kjempes nå få kilometer fra Odessa-Warzawabanen. I midlertid er kampene allerede i gang ved Bugs nordre bredd, og vest for Berditsjev rykker russerne fram mot Sjepetovka, bare noen få km borte. Russerne har erobret ytterligere terreng vest og nordvest for Bjelaja Tsjerkov og vest og nordvest for Kirovograd. Den tyske kringkastingskommentator, general Diefmar taler i radio om dype russiske gjennombrudd som særlig har voldt ubehageligheter ved Kirovograd. De tyske tap har medført større numerær overlegenhet hos russerne som også er i den fordelaktige situasjon at de kan sette i gang og gjennomføre to offensiver samtidig.

Washington. Roosevelt anmodet i sin tale til kongressen i går om fullmakt for lovmessige tiltak til å mobilisere all kapital og alt arbeid for å føre krigen til en seierrik avslutning. Hans anmodning vant både gjengang og motstand. New York Times og New York Herald Tribune støtter fullt ut hans appell, men den møter motstand blant en del kongressmedlemmer, blant arbeiderledere og innen forretningslederen.

Østen. Japanske styrker har forsøkt en landgang på Cape Gloucester for å innsette styrkene der. Landgangen ble fullstendig mislykket.

ØSTFRONTEN

